

PSICOMOTRICISTA: ANA GRANELL

Des dels primers mesos de vida fins als 7 anys el desenvolupament afectiu, motriu i cognitiu de l'èsser humà estan íntimament relacionats. **Totes les seues representacions mentals**, tant conscients com inconscients, **mauren a partir de l'acció**. Per a ells **actuar és pensar** i la continuïtat de l'acció afavorirà la continuïtat del pensament.

La PRÀCTICA PSICOMOTRIU EDUCATIVA és un acompanyament educatiu als xiquets/es que **afavoreix la seva maduració psicològica mitjançant el cos, l'acció, el joc i el moviment**. Els seus objectius específics són:

- DESENVOLUPAR LA COMUNICACIÓ: potenciar les relacions soci-afectives del xiquet/a.
- FOMENTAR LA CREACIÓ: ajudar al fet que expresse les seves vivències afectives a través del joc simbòlic.
- ACOMPANYAR LA DESCENTRACIÓ: formació del pensament operatiu.

Permetre als xiquets/es la **lliure expressivitat motriu** els ajuda a **establir relacions cognitives amb el món exterior i a expressar el seu món emotiu**, ho fan mitjançant el **JOC** com una necessitat vital que es troba vinculada a tot el seu desenvolupament i a la **construcció de la seua identitat**. Al ser capaços de generar canvis en l'entorn a través del seu moviment corporal, desenvolupen l'autoestima, el sentiment de competència i fomenta la confiança en si mateixos. Així els xiquets/es tenen desig d'explorar tot el que els envolta, manipular, jugar i aprendre.

La seua estructura permet acompanyar als xiquets/es en l'itinerari de maduració que va del cos al pensament.

ESTRUCTURA DE LA SESSIÓ

-La sala és un espai que conté i seguritzza. La sessió està molt estructurada (el que facilita l'anticipació que fan els xiquets/es) al temps que són molt lliures en la realització de les seues accions, de les seues creacions i produccions dins de cada espai-temps.

La sessió comença amb:

RITUAL D'INICI:

-Ens llevem les sabates en entrar a la sala.

-Durant el ritual acollim i rebem als xiquets/es.

-També nomenem a les persones que aquest dia estan absents però que tenen un lloc afectiu dins del grup.

-Recordem la norma de la sala "CUIDAR EL NOSTRE COS I EL DELS ALTRES I CUIDAR ELS MATERIALS".

- Aquest ritual es fa amb cura per a que cada xiquet/a es senta acollit i mirat però no ho fem massa extens, ni parlem d'altres temes, ... tenim en compte la capacitat d'espera que tenen els xiquets/es en aquestes edats i el desig que tenen per començar a jugar.

-Una fórmula possible és: "Bon dia, recordem que estem a la sala de psicomotricitat i l'única norma que em de complir és cuidar el nostre cos i el dels amics, el demés podem jugar al que vullgam, a saltar, rodar, pujar, amb les pilotes, ...). I ara anem a veure qui ha vingut a jugar avui a la sala: ha vingut Maria (i es dona la mà), ha vingut... i he vingut jo que sóc

... I qui ha faltat per vindre: Pau i Xavi, (els xiquets/es solen dir si estan malaltets, de viatge, ...), els enviem un beset per a que vinguen prompte. Es fiquem de peu... 1, 2 i 3 a jugar!"

-Després eixen corrent i es llancen amb tot el cos a enderrocar la muralla, en una acció que allibera tensions corporals i prepara el cos per al moviment.

-Aquí es veu molt l'expressivitat motriu de cadascú perquè és una acció que realitzen tots alhora, també hi ha alguns que no la poden fer i esperen al banc i van entrant a poquet a la sala, l'envolten, ...

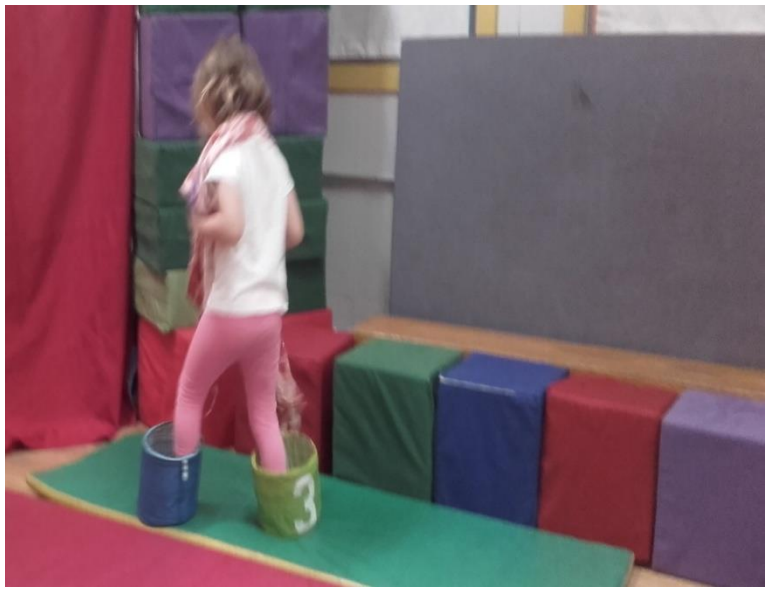
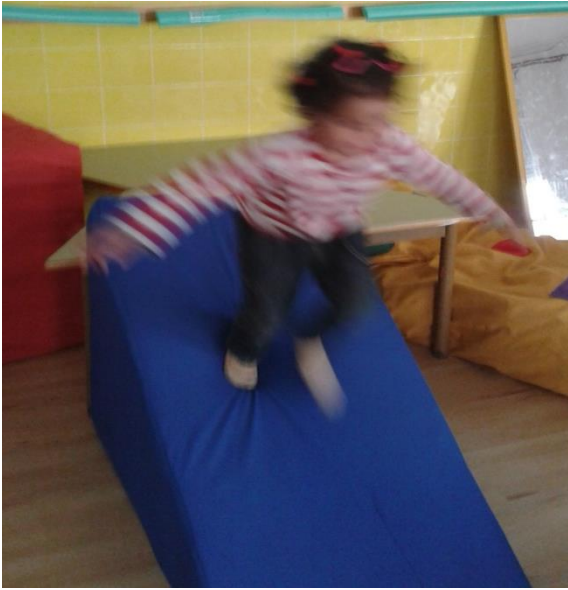
-Una vegada enderrocada la muralla ja estan al temps i a l'espai d'expressivitat motriu:

MOMENT PER A L'EXPRESSIVITAT MOTRIU:

-És el temps per la sensoriomotricitat i el joc simbòlic.

-Els xiquets/es necessiten un primer temps per a explorar els objectes lliurement, de manera que poden expressar amb ells les possibilitats de moviment de tot el cos, l'emoció i la creativitat.

-Ocupa la major part de la sessió i es va desenvolupant com un relat.

-Hi ha una part inicial on apareix la pulsio que és acollida a través d'activitats que faciliten la seva expressió i contenció (com per exemple enderrocar torres, llançar pilotetes, ...)

-Hi ha una part central on les produccions aniran derivant cap a produccions més simbòliques, on es desenvolupen els diversos arguments, ...

-Hi ha una part de desencadenament on es busquen els finals per poder passar a altres nivells d'expressivitat més distanciada.

-Aquest primer temps és essencial per a l'alliberament de les representacions, les emocions i els afectes.

-De viure el plaer sensoriomotor arrenca el procés de convertir-se en persona unificada.

-Quan el xiquet/a juga a caure, saltar, donar volantins, ... o quan està jugant al llop, a fer cases o al super heroi està donant cos a les seves representacions inconscients, a les seves pors i a les seves fantasies, tot això davant la mirada atenta de l'adult que accepta i reconeix les accions del xiquet/a en un marc de seguretat afectiva.

-Aquí ens trobem en un primer nivell de simbolització expressat per la via del moviment. Hi ha una reaseguració profunda per mitjà del moviment.

Els jocs que es donen Aucouturier els va definir com:

-Jocs de Reaseguració Profunda: són els jocs que permeten reasegurar-se enfront de les angoixes més arcaiques de pèrdues del cos i de separació de la mare (jocs de destrucció, de plenar i buidar, entrar i eixir, plaer sensoriomotor, persecució, identificació amb l'agressor)

-Jocs de Reaseguració Superficial: són els jocs d'identificació parental, identificació amb personatges imaginaris (dibuixos animats) o de la vida social (artistes, esportistes, treballadors d'algun àmbit com a mèdics, policies, bombers, ...), el que seria els jocs més simbòlics.

-Quan aquest temps s'ha viscut plenament, és el moment d'ajudar al xiquet/a a passar a un altre nivell de simbolització en el qual ja no hi hagi moviment, perquè ajudar al xiquet/a a abstruir's del moviment és afavorir la representació mental:

LA NARRACIÓ DEL CONTE:

-Ajuda al xiquet/a a integrar les emocions en les imatges mentals, a construir una seqüència de l'experiència viscuda.

-Aquí expliquem una història directament relacionada amb les emocions dels xiquets/es i amb els seus fantasmemes (por a l'abandó, a la devoració, ...)

-Poden ser contes coneguts, històries inventades o històries que anem inventant al llarg de diferents sessions.

-És important que la psicomotricista sàpiga escenificar bé la història, de tal manera que els xiquets/es puguin anar realitzant alhora els mateixos moviments mentals.

-En aquest moment el xiquet/a se unifica: sensacions, emocions, to i pensament s'unifiquen a partir de les imatges mentals.

- Hi ha una reasseguració profunda per mitjà del llenguatge.

-La paradoxa és que el pensament és en definitiva un moviment d'imatges, i per arribar a ell, cal abandonar les arrels del pensament que estan en el moviment.

-Alguns contes que funcionen molt bé a la sala perquè connecten amb les emocions dels xiquets/es són: "els tres porquets" (la separació de la família, la por al llop, por a la devoració, la casa com símbol de seguretat), "Panxi", que és com el conte de "Cigronet" (la por a la devoració, ser buscat per la mare), "l'Eriçonet" (la mateixa emoció per jugar, per estar amb l'altre feia que li isqueren les punxes fins que un amic li ensenya a jugar i a tranquil·litzar-se abans que li isquen les punxes), ...

-També són molt interessants les rimes de Tamara Chubarovsky, rimes amb dits, que fem per als xiquets/es i que ells rebren com un regal i van realitzant segons el seu procés de maduració (escolten, diuen, fan moviment de les mans encara que no siga correcte, ...). És un moment molt vinculant i mai diem al xiquet/a que no ho està fent bé, però observar com ho està fent ens dona molta informació del seu moment.

-Després del conte, els xiquets/es passarien a fer la representació plàstica:

MOMENT PER A LA REPRESENTACIÓ PLÀSTICA:

-És un moment per prendre distància de les sensacions viscudes.

-Mitjançant els materials plàstics el xiquet/a experimenta la possibilitat de plasmar l'experiència viscuda.

-L'expressivitat motriu és menor per passar-la a altres nivells més elaborats i cognitius.

-En aquest moment és important escoltar amb atenció el llenguatge que utilitzen els xiquets/es, les històries que acompanyen a les seves produccions, històries que la psicomotricista pot escriure al costat del dibuix, conjuminant-se així tres nivells de simbolització: dibuix, llenguatge i escriptura.

-En explicar la història del seu dibuix el xiquet/a fa un pas de l'espai del dibuix a la temporalitat de la història.

RITUAL D'EIXIDA:

-Prepara el pas a altres activitats. Es posen les sabates, es pot fer un corro, cantar unes rimes (són molt bones les rimes de Tamara Chubarovsky, cançonetes infantils, ...)

-En realitat queda molt poquet temps per a aquest ritual (han d'eixir perquè a continuació tenen altra activitat, altre grup ha d'utilitzar la sala, els majors que contenen la història de la seua representació plàstica eixen de la sala en diferents moments, ...) però sempre ens podem acomiadar de cada xiquet/a pel seu nom (adéu Xavi, adéu Eric, ...)